

Hengitysliitto

Sosiaali- ja terveysvaliokunta 19.11.2021
HE 141/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle
laiksi tupakkalain muuttamisesta
Asiantuntijakuuleminen

Erityisasiantuntija Satu Mustonen, Hengitysliitto

Hengityслиitto

- Edistämme hengitysterveyttä ja hengityssairaitten hyvää elämää.
- Jäsenenä 80 Hengitysyhdistystä ympäri Suomen. Noin joka viidennellä suomalaisella on hengityshäiriö tai diagnosoitu hengityssairaus.
- Neuvontaa, vertaistukea, tietoa ja vaikuttamistyötä mm. teemoista:

[Savuttomuus - Hengityслиitto](#)

[Elämänlaatu ja hyvinvointi – Hengityслиitto](#)

[Kodin sisäilma ja kunnossapito – Hengityслиitto](#)

[Sää- ja ilmatoriski -ohjelma – Hengityслиitto](#)

[Hyvässä hoidossa -ohjelma - Hengityслиitto](#)

*Jotta meidän kaikkien olisi
helpompi hengittää.*

Tupakkalain uudistus

- Tupakkatuotteiden houkuttelevuutta vähentävät muutokset tupakkalakiin ovat tervetulleita ja kannatettavia. Tupakkatuotteiden yhdenmukaisten pakkausten käyttöönotto edistää lain tavoitteita.
- On tärkeää ja kannatettavaa laajentaa tupakointikieltoja koskemaan myös leikkipuistoja ja uimarantoja. (Hengitysliiton lausunto 7.6.2021: VN/572/2020)

Kannatamme tupakointikieltojen laajentamista, Kiellot vähentävät altistumista tupakkatuotteiden aiheuttamille haitoille.

*Lasten ja nuorten suojelu riippuvuutta aiheuttavalta aineelta tärkeää: **kannatamme nikotiinituotteiden oston ikärajan nostamista 20-vuoteen.** Ikärajan nosto suojaa tupakoinnin mallioppimiselta ja vaikeuttaa nikotiinituotteiden hankintaa.*

Laissa turvattava oikeus savuttomaan elinympäristöön ja paremmat mahdollisuudet tupakoinnin lopettamisen tukeen

- Lain jatkovalmistelussa on huolehdittava vielä paremmin kaikkien **oikeudesta savuttomaan elinympäristöön ja varmistettava matalalla kynnyksellä saatavilla olevan tupakoinnin lopettamisen tuen saatavuus ja näkyvyys.**
- 14% suomalaisista tupakoi edelleen päivittäin ja tupakointi on merkittävin estettävissä oleva kuolleisuuden aiheuttaja.
- Tupakointi lisää riskiä sairastua moniin sairauksiin ja huonontaa jo todettujen sairauksien ennustetta sekä hoidon tehoa.

Asumisyhteisöjen tupakointikieltoja helpotettava

- Asunto-osaakeyhtiöissä tupakointikieltoja tulee voida määrätä enemmistöpäätöksellä.
- Vuokrakohteissa kiinteistön omistajalla tulee olla helpommin mahdollisuus määrätä kiinteistö savuttomaksi.
- Esimerkiksi parveketupakointikielto pitää voida asettaa ilman kunnan määräystä.
- Tarvitaan lisää kokonaan savuttomia vuokrakohteita. Uusia ja vanhoja vuokralaisia tulee kohdella samalla tavalla.

Vähittäismyyntipakkaukseen tupakoinnin lopettamisen tuen Stumppi -puhelinnumero

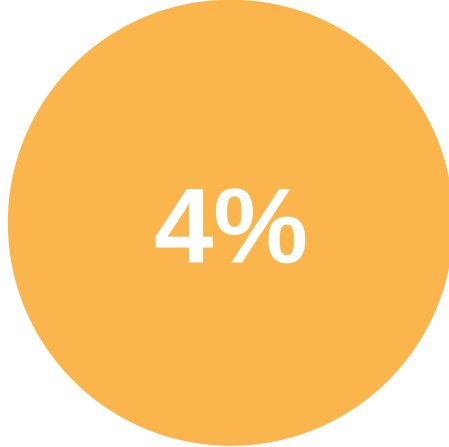
- Tupakkalain tavoitteiden saavuttamista edistää se, että tupakatuotteiden pakkauksissa kerrotaan tupakoinnin lopettamiseen saatavilla olevasta matalan kynnyksen ilmaisesta tuesta.
- Palautetaan Stumppi -neuvonnan puhelinnumero
0800 148 484
vähittäismyyntipakkauksiin vuoteen 2030 saakka.
- Toimenpide, jolla edistetään tieteellisesti tutkituin keinoin laajasti kansanterveyttä ja ennaltaehkäistään vaativamman hoidon tarvetta.

*Valtakunnallinen neuvontapuhelin Stumppi –
tukea tupakoinnin lopettamiseen jo vuodesta
2002. Neuvonta on soittajalle maksutonta ja
valtakunnallisesti saatavilla.*

Tupakoinnin lopettamisen tuelle suuri tarve

- Terveystienhuollossa tupakoinnin lopettamisen tukea saa vähän, ja tupakoinnin lopettaminen otetaan liian harvoin puheeksi.
- **Tukea lopettamiseen saatava matalalla kynnyksellä puhelimitse ilmaiseksi. Tieto tuesta tupakka-askiin/vähittäismyyntipakkaukseen.**
- Viranomaisen verkko-osoite pakkauksessa ei ole riittävä.
- **STUMPPI –numero tupakkatuotteiden vähittäismyyntipakkauksissa edistää tupakkalain tavoitteiden saavuttamista.**

4%

- Vain puolet aktiivisesti tupakoivista astmaa sairastavista potilaista on keskustellut tupakoinnin lopettamisesta lääkärin kanssa ja vain 4% käynyt vieroituslaitoksen luona.
- Lähde: "Smoking assessment and work ability trends in asthma patients – prospective and retrospective study approach" Turun yliopisto, 15.10. 2021 LL Eveliina Hirvonen. Aineistona 35.000 potilaan sairauskertomustekstit.

Tutkittua tietoa – puhelinneuvonta auttaa ja ennaltaehkäisy kannattaa

- Yleisesti tupakoinnin arvioidaan aiheuttavan noin 1,5 miljardin euron taloudelliset haitat Suomessa vuosittain ja onkin kannattavaa tuoda aktiivisesti esiin tupakoinnin lopettamiseen saatavilla olevaa matalan kynnyksen tukea.
- Anonyymi ja luottamuksellinen asiointi puhelimesta helpottaa vaikeista asioista puhumista. Puhelinneuvonta auttaa lopettamaan tupakoinnin. (Stumppi –neuvontapuhelin tuloksellisuusraportti)
- **Vieroitukseen erikoistuneen ohjaajan antama yksilöohjaus on tehokkaampaa kuin pelkkä lopettamiskehoitus, tavanomainen hoito tai itsehoito – sekä ilman lääkehoitoa että lääkeshoidon kanssa.**
- <https://www.kaypahoito.fi/nak09036>
- Ilmainen henkilökohtainen tuki tupakoinnin lopettamiseen puhelimitse sitouttaa hyvin tupakoinnin lopettamiseen: Tupakka- ja nikotiiniriippuvuuden ehkäisyn ja hoidon **Käypä hoito-suositukseen liittyvässä näytönastekatsauksessa todetaan puhelimitse annettava vieroitusohjaus tehokkaaksi, ja erityisen toimivaksi silloin, jos ohjauskertoja on 3-7 (näytönaste A).**
- Tutkimustiedon perusteella tiedetään, että omin avuin ilman tukea tupakoinnin onnistuu lopettamaan alle 5% sitä yrittävistä.

Dit rygestop er
kun et opkald
væk - ring nu på
80 31 31 31

Useissa Euroopan maissa, joissa on otettu käyttöön EU:n tupakkatuotedirektiivin ja WHO:n tupakkapuitesopimuksen (FCTC) suosittama pakkausten yhdenmukainen ulkoasu, onkin pakollisten varoitusten ja lopettamista koskevan verkko-osoitteen lisäksi esillä myös puhelinnumero, josta saa tukea tupakoinnin lopettamiseen.

Puhelinneuvonnan numero on esillä pakkauksissa esim. Tanskassa, Norjassa, Puolassa, Luxemburgissa ja Irlannissa.
Kuva: Stoplilien Denmark STOPLINIEN – Gratis rådgivning. Suom. ”Tupakoinnin lopettaminen on vain puhelun päässä”

Tupakkalakiesityksen (HE141/2021) lausuntoyhteenvedo:

- ”THL ja kansanterveysjärjestöt ehdottivat lausunnoissaan, että vähittäismyyntipakkauksien pakollisiin tupakoinnin lopettamista koskeviin tietoihin lisättäisiin nykyisen verkko-osoitteen lisäksi ilmaisen Stumppi-neuvontapalvelun numero.”
- Tutkittuun tietoon perustuva, laajasti kannatettu ja terveydenhuollon lisäkustannuksia ehkäisevä helppo keino otettava käyttöön nyt.

Kirjallisuutta ja lisätietoa:

- Individual behavioural counselling for smoking cessation. Cochrane Database Syst Rev 2017. Lancaster T, Stead LF
- Käypä hoito – näytönastekatsaukset: Artikkelitunnus nak09036 ja nak03955. Suomalainen lääkäriseura Duodecim 2020.
- Smoking assessment and work ability trends in asthma patients – prospective and retrospective study approach. Hirvonen, E. Väitös, Turun yliopisto, 15.10.2021.
- Telephone counselling for smoking cessation. Cochrane Database Syst Rev 2013. Stead LF, Hartmann-Boyce J, Perera R ym.
- Tupakoinnin yhteiskunnalliset kustannukset ja niiden arviointimenetelmät. Vähänen, M. THL:n raportti 15/2015.
- [Väestö kannattaa tupakan ostoikärajan nostamista 20 vuoteen - ASH Finland | Suomen ASH ry](#)
- [Stumppi neuvontapuhelin – Stumppi](#)
- [Stoplinien](#)

Savuttomuuden puolesta

Stumppt.fi

- Tavoitteena tupakoinnin lopettaminen.
- Neuvontaa numerossa 0800 148 484 (ma-ti klo 10–18, to klo 13–16).
- Yhteistyössä valtakunnallisesti: Savuton Suomi 2030 & Suomen ASH.

KUN TUNTOU,
ETTÄ ELÄMÄ VALUU
SORMIESI VÄLISTÄ

Tukea lopettamiseen:

Stumppt.fi

Hengitysliitto

Satu Mustonen
erityisasiantuntija
040-6692096
satu.mustonen@hengitysliitto.fi

Hengitysliitto
Oltermannintie 8
PL 40, 00621 Helsinki
hengitysliitto.fi